

ELŻBIETA JARCZAK*

Działalność Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków na terenie powiatu zduńskowolskiego

Cukrzyca – choroba uznawana za epidemię XXI wieku. Nieleczona potrafi dokonać ogromnego spustoszenia w całym organizmie człowieka. Niezwykle ważnym jest zatem prowadzenie szerokiej akcji informacyjnej i profilaktycznej poprzez systematyczne badanie poziomu cukru, cholesterolu i trójglicerydów. W notatce przedstawiono wkład pracy Stowarzyszenia Diabetyków Polskich oddziału w Zduńskiej Woli na polu społecznym w walce o odpowiednie podejście do problemu leczenia i profilaktyki chorób cukrzycowych.

Historia Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków na Ziemi Łódzkiej¹

Chorzy na cukrzycę w Polsce czuli potrzebę wspólnego działania i zrzeszyli się, powołując w 1981 roku Stowarzyszenie Chorych na Cukrzycę PRL, które w 1991 roku zmieniło nazwę na Polskie Stowarzyszenie Diabetyków. W starym podziale administracyjnym w latach 1975–1998 na terenie ówczesnego województwa łódzkiego (miejskiego) 16.03.1985 roku powstało Stowarzyszenie Chorych na Cukrzycę PRL Oddział Wojewódzki w Łodzi.

Jednym z najlepiej działających Kół w województwie łódzkim jest Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział Miejsko-Powiatowy w Zduńskiej Woli z siedzibą przy ul. Łaskiej 38, liczące obecnie około 500 czynnych członków.

* Emerytowany Dyrektor Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Szadku, członek Zarządu Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków Koło w Szadku.

1 <https://diabetyk.org.pl/kim-jestesmy/> [dostęp: 5.06.2023]

Oddziałowi podlegają koła terenowe z Szadku, Zapolic i DPS-u w Zduńskiej Woli. O dużym zaangażowaniu naszego powiatu w sprawy cukrzycowe na szczeblu wojewódzkim i krajowym świadczy fakt, że nasi działacze obejmują stanowiska na poszczególnych szczeblach, mając udział w rozwoju i poszerzaniu działań stowarzyszenia zarówno krajowego, jak i wojewódzkiego.

Historia działalności stowarzyszenia w Zduńskiej Woli

Początek działalności stowarzyszenia na terenie Zduńskiej Woli sięga 1980 roku, kiedy to pod patronatem dr Eugenii Trzcinińskiej powstał pierwszy klub zrzeszający pacjentów chorych na cukrzycę. Mieścił się w przychodni przy ul. Szadkowskiej 2. W 1983 roku wybrano zarząd klubu. Przewodniczącym został Pan Stanisław Słoń, pełniący swą funkcję do 1991 roku. Następnym przewodniczącym klubu, do roku 1998, był Pan Kazimierz Krakowiak. Po nim obowiązki przejął Pan Stanisław Smolak, który przeprowadził przekształcenie klubu w stowarzyszenie diabetyków.

W latach 1998–1999 z połączenia kół: Zduńska Wola, Szadek, Zapolicy oraz koła kolejowego w Karsznicach powstaje stowarzyszenie pod nazwą: Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Zarząd Miejsko-Powiatowy w Zduńskiej Woli, wchodzące w skład PSD Zarządu Wojewódzkiego w Łodzi. Pan **Stanisław Smolak** objął funkcję prezesa i pełnił ją do 2004 roku. Następnym prezesem stowarzyszenia zostaje **Konstanty Mądry** (pełniący jednocześnie funkcję prezesa Oddziału Wojewódzkiego POD w Łodzi) i pozostaje nim do dnia swojej śmierci – do 24 lutego 2015 roku. Funkcję prezesa Zarządu Zduńskowolskiego od objął kolejno **Henryk Domagała** (będący jednocześnie wiceprezesem Oddziału Wojewódzkiego PSD w Łodzi).

Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło w Szadku istnieje od około 24 lat. Funkcje prezesa pełniła Pani Daniela Makowska, Pani Irena Łazuchiewicz, a od 2007 roku do nadal, ten urząd sprawuje Pani Irena Lipińska.

O prężności zduńskowolskiego stowarzyszenia świadczy liczba działań zrealizowanych w każdym roku. Są to cykliczne działania, realizowane osobiście lub we współpracy z innymi Kołami i instytucjami. Należą do nich: badania przesiewowe poziomu cukru, cholesterolu, badanie tętniczej krwi w kołach oraz w szkołach podstawowych i średnich; prelekcje lekarzy w Klubie Diabetyka, Inkubatorze Inicjatyw Społecznych oraz w ramach spotkań edukacyjnych; wycieczki do teatru i kina, spotkania integracyjne

(Dzień Zdrowia, Walentynki, Tłusty Czwartek, Andrzejki, Budzenie Lata, Pożegnanie Starego Roku, Spotkanie Opłatkowe, Sylwester, Piknik Historyczny, Piknik Rodzinny) zajęcia na basenach, wczasy świąteczne Wielkanocne, wczasy zagraniczne – w Chorwacji, turnusy rehabilitacyjne w Darłównu, Jarosławcu, Dziwnówku, Dąbkach, Mrzeżynie, Międzywodziu.

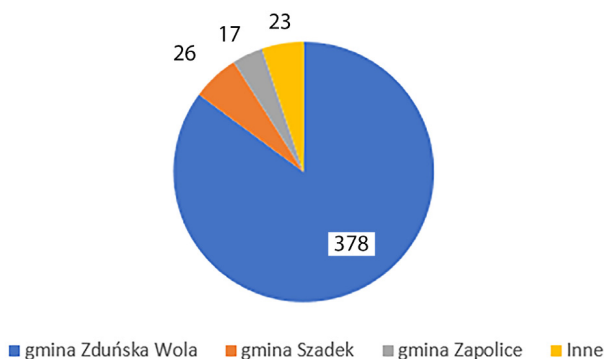
Bogata oferta różnorodnych działań dla osób zrzeszonych, a co najważniejsze: aktywne uczestnictwo członków w organizowanych wydarzeniach jest najlepszym przykładem tego, jak bardzo potrzebna jest ta organizacja w danym środowisku dla osób chorych na cukrzycę, ale także dla ich rodzin.

Zagrożenia i zachorowalność na cukrzycę

Człowiek chorujący na cukrzycę jest chorym wielonarządowo. **Bardzo ważnym aspektem następstw cukrzycy jest depresja². Dlatego niezwykle ważne jest m.in. wsparcie społeczności, aktywność fizyczna, przynależność do grupy, zbilansowana dieta bogata w kwasy Omega-3, odpowiednia ilość snu, rozsądne zaangażowanie w działalność.** Osoby pozbawione korzyści płynących z silnych więzi społecznych bardzo szybko poddają się chorobie.

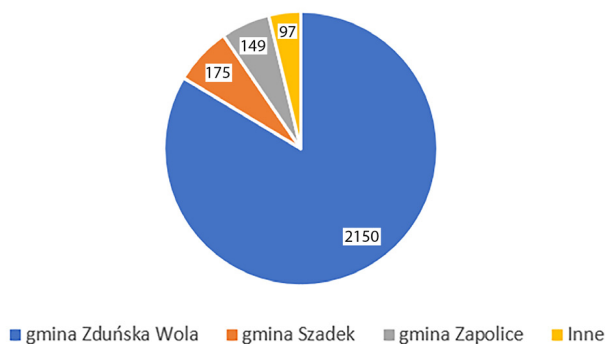
Poniżej podano liczbę osób zdiagnozowanych na terenie powiatu zduńskowolskiego w latach 2015–2022. Dane pozyskane z Poradni Diabetologicznej w Zduńskiej Woli pokazują, jak kształtowały się zachorowania w poszczególnych gminach w ciągu ostatnich siedmiu lat. Leczenia szpitalnego wymagało ogółem 444 chorych na 2 571 pacjentów Poradni, czyli ok. 17% chorych. W gminie Szadek jest to blisko 15%, w gminie Zapolice ok. 12%. Należy jednak pamiętać, że lekarz pierwszego kontaktu nie ma obowiązku kierowania pacjenta do Poradni Diabetologicznej. Można zatem domniemywać, że liczba chorych w powiecie jest dużo wyższa. Mając na uwadze ogólny wzrost zachorowań, należy dołożyć starań, aby pomiary poziomu cukru we krwi wśród mieszkańców w naszym powiecie były podstawowym badaniem przy wszelakich schorzeniach. Pomoże to lekarzom w prawidłowym diagnozowaniu.

² Dr S.S. Hardi, *Pokonać depresję. Program 6 kroków do zdrowia bez leków*, Warszawa 2013, s. 13.

Ryc. 1. Liczba osób hospitalizowanych w latach 2015–2022 w szpitalu w Zduńskiej Woli według gmin

Źródło: dane pozyskane z Poradni Diabetologicznej w Zduńskiej Woli

Ryc. 2. Liczba pacjentów poradni diabetologicznej w Zduńskiej Woli w latach 2015–2022 według gmin

Źródło: dane Poradni Diabetologicznej w Zduńskiej Woli

Na podstawie danych pozyskanych z Poradni Diabetologicznej w Zduńskiej Woli widzimy, że problem cukrzycowy w powiecie zduńskowolskim istnieje i wszelkie działania związane z walką o zdrowie mieszkańców są jak najbardziej wskazane.